

TISKOVÁ ZPRÁVA: ŠANCEFEST 2022

V sobotu 23. července srdečně zveme na jedinečný kulturní a historický festival přímo v opevnění Velká šance v Mostech u Jablunkova. Součástí bohatého programu bude jak pestrý historický program, tak pro vás máme připravenou řadu vystoupení známých interpretů. Hlavní hvězdou večera bude slovenský zpěvák Marián Čekovský s kapelou Lomnické Čháve. Akce je ideálním zastavením pro celé rodiny s dětmi. Vstup je zdarma.

Historický program „Z Neapole až na kraj světa“ připomene počátky Velké šance v Mostech u Jablunkova a přítomnost císařských žoldnéřských jednotek naverbovaných v okolí Neapole na počátku 30leté války. Historická akce, která návštěvníkům představí vojenský význam pevnosti v 17. století, vychází z doloženého pobytu neapolských jednotek Carla Spinelliho v císařských službách na Těšínsku a v Jablunkovském průsmyku v červenci 1621. K vidění bude funkční dělo ze 17. století, cca 80 vojáků předvede život posádky, manévry regimentu a zasoutěží si ve střelbě z mušket. Zahraje dobová kapela, proběhne i dobová módní přehlídka.

V rámci programu **Tradice a řemesla** ožije opevnění ukázkami řemesel, dílničkami a jarmarkem regionálních produktů.

V tradiční soutěži **O nejlepší guláš šancmajstra** bude ochutnávat a vybírat vítěze veřejnost i profíkuchař. Je přihlášeno 19 týmů, takže určitě bude z čeho vybírat a ochutnávat.

Jedinečný kulturní zážitek do nočních hodin přinesou umělci z našeho regionu: Kaczi, zakládající sestava Bidonu, Mad Reason a vyvrcholením dne bude koncert Mariána Čekovského s kapelou Lomnické Čháve.

Pro návštěvníky je zajištěna **kyvadlová autobusová přeprava**. Autobusy budou jezdit každou hodinu z Dolních Mostů (zastávka U hřiště) přes Centrum na konečnou zastávku Šance-opevnění. První autobus vyjíždí od železniční stanice v Návsi v 10:15, poslední autobus zde bude končit v 22:55. Kapacita parkování v okolí Velké šance je velmi omezená, prosíme zaparkujte auto v centru obce a využijte kyvadlovou dopravu.

Celý den bude probíhat v areálu opevnění **střelba z pušek, mušket, děla**. Zvažte, proto prosím vstup do areálu s vašimi mazlíčky, popřípadě si je na akci dobře zabezpečte. Děkujeme.

Podrobnosti k festivalu najdete na **WWW.SANCEFEST.CZ**

Pořadatelem je Obec Mosty u Jablunkova ve spolupráci s GOTIC, příspěvkovou organizací. Akce je realizována v rámci projektu „ŠANCEFEST: historie – kultura – řemesla na Velké šanci, reg. čís. 01379/2022/KPP“, spolufinancovaném z rozpočtu Moravskoslezského kraje, dotačního programu PPA 2022 - podpora aktivit v oblasti kultury v Moravskoslezském kraji na rok 2022.

Kontakt pro další informace:

GOTIC, příspěvková organizace, Mosty u Jablunkova 381

Mgr. Alena Kolčárková, ředitelka

558 341 586, info@gotic.cz

Historie Opevnění šance

K významným dokladům pevnostního stavitelství v horském prostředí se řadí systém opevnění Jablunkovského průsmyku nazývaný též Jablunkovské šance. Jednalo se o řadu opevnění, které byly postupně budovány v jihovýchodní části Slezska na hranicích s Uherským a Polským královstvím od 16. do počátku 19. století.

Systém opevnění Jablunkovského průsmyku má své počátky v době, kdy neklidná situace po prohrané bitvě u Moháče 29. srpna 1526 a expanze Osmanské říše se stala důvodem pro začátek opevňovacích prací. První obranná nařízení slezského sněmu spočívající v zasekání průsmyků a cest do Uher pocházejí z roku 1529, tedy z doby, kdy turecká vojska poprvé oblehla hlavní město habsburské monarchie Vídeň. Další zprávy o zasekání průsmyku a hor pocházejí z dob velkých válečných výprav tureckého sultána Sulejmana I. Nádherného v letech 1541, 1543 a 1566. Nejstarší zmínka pochází z roku 1578, kdy nechali slezští stavové, na kopci na úzkém místě za městečkem Jablunkovem, postavit malou pevnost. Tuto můžeme identifikovat jako Starou šanci, jejíž pozůstatky se dochovaly do současnosti na katastru obce Svrčinovec.

Hlavními důvody pro výstavbu těchto opevnění bylo válečné ohrožení z jihu, z Horních Uher (dnešní Slovensko), odkud hrozily útoky ze strany Osmanské říše a uherských povstalců. Zhruba od poloviny 18. století (1740) pak Velká šance bránila naopak vstup do Uher před novým nepřítelem Rakouské monarchie, kterým nyní bylo Pruské království. Velká šance a další opevnění se tedy od této doby bránily před útoky z opačného, severního směru.

Nejstarší doložená pevnost, Stará šance ve Svrčinovci, byla postavena v roce 1578. Další pevnosti či reduty byly průběžně budovány například na Hřčavě, v Bukovci, na Koniakowie, nebo v Čiernem. Počet opevnění se měnil s ohledem na válečné ohrožení hranice a celkově se podařilo zjistit 21 opevnění. V současnosti je z nich dochováno osm a nejlépe zachovaná je Velká šance v Mostech u Jablunkova.

*Nedaleko Velké Šance v Mostech u Jablunkova se nachází **Návštěvnické centrum opevnění šance**. V jeho interaktivní expozici získá turista komplexní informace o tom, proč Šance na historické Slezsko-Uherské hranici byly, jak a kdy byly postaveny, čím se posádka bránila a spoustu dalšího. Více na www.opevneni-sance.cz, 596 412 068.*

Fotogalerie k tiskové zprávě:

https://drive.google.com/drive/folders/1IwxDhLew0rsNnUDENwZkXP08XFZDZ_lp?usp=sharing

Jako zdroj prosíme uvést: „Archív GOTIC, p.o.“

SANCEFEST.CZ

